

Danuta Król, Roman Gołębiowski, Tadeusz Wiślański

Rzucewo, gm. Puck, woj. gdańskie.
Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 17, 49-50

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RYBINY, gm. Topólka
woj. wrocławskie
Stanowisko 14

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prehistorii
Zespół Badań Kujaw
w Poznaniu

Badania prowadzi Zespół Badań Kujaw pod kierownictwem doc.dr habilit. Aleksandry Gofta-Broniewskiej. Finansował PAN w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Ślady osadnictwa ludności schyłkowopaleolitycznej, kultury pucharów lejkowatych, osady ludności kultury amfor kulistych, kultury iwiańskiej i z horyzontu trzcinieckiego.

Stanowisko położone jest na krawędzi i w bezpośrednim zapleczu głębokiej doliny Zgłowiązki w miejscu, gdzie rzeka ta wypływa z Jeziora Głuszyńskiego. Teren pokrywa gleby bielice.

Badania miały charakter sondażowo-rozpoznawczy i objęły obszar 60 m².

Na wstępnym etapie analizy można wyróżnić następujące etapy osadnictwa pradziejowego:

1/ Ślad osadnictwa /osada?/ ludności schyłkowopaleolitycznej, którą wstępnie można zaliczyć do jednego z najpóźniejszych horyzontów kulturowych tej epoki.

2/ Ślad osadnictwa /bardzo prawdopodobne, iż omentarszysko megalityczne/ ludności kultury pucharów lejkowatych.

3/ Osada ludności kultury amfor kulistych z rozwiątej, "sznurowej" fazy jej rozwoju.

4/ Osada ludności o cechach neolitu "leśno" - wschodnioeuropejskiego /"grzebykowego"/.

Zespół krzemiany pozostawiony przez tę wspólnotę ma wyraźnie "mezolityczny" charakter.

5/ Osada ludności kultury iwiańskiej, która może być synchronizowana z II fazą jej rozwoju. Jest to faza osadnictwa najbardziej uciążliwa dla siebie w efekcie tegorocznych badań. Cechy zdobnictwa ceramiki wykazują, iż mamy do czynienia z tzw. południowo-wschodnim wariantem cyklu stylów iwiańskich /wg.A.Kosko/.

6/ Osada ludności z horyzontu trzcinieckiego kultury wczesnego okresu epoki brązu.

Badania będą kontynuowane.

RZUCEWO, gm. Puck
woj. gdańskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadzi mgr Danuta Król przy współudziale Studenckiego Kółka Naukowego Geografów UG pod kierunkiem dr.habil. Romana Gołębiowskiego. Konsultantem badań jest prof. dr habilit. Tadeusz Wiflański. Finansował WEZ - Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Kontynuacja badań prowadzonych w latach 1927-1929 przez prof. J.Kostrzawskiego i prof. K.Jażdźewskiego.

Stanowisko położone jest nad klifowym brzegiem Zatoki Puckiej, ok. 750 m na północno-północno-wschód od zabudowań wsi Rzucewo. Osada zlokalizowana została na 4 wyróżniających się tarasach, których geneza wymaga dalszych badań geomorfologicznych. Celem prac było określenie zasięgu oraz wydzielenie już przebadanej części osady.

Założono 6 szurków geomorfologicznych oraz 2 sondáže. W jednym z szurków natrafiono na ślad dawnego wykopu. W 5 szurkach wydzielono warstwę kulturową z typowym materiałem kultury rzucewskiej. Łączna powierzchnia sondży wynosiła 25 m². Warstwę kulturową odsłonięto na głębokości ok. 20-25 cm od powierzchni ziemi, miąższość jej wynosiła 40-55 cm. 2 obiekty nieruchome na uwagę zasługują odkryte w osłodzi ozworekątne palenisko o wymiarach 1 x 0,6 m. Uzyskano dużą ilość artefaktów ceramicznych m.ln.: fragmenty dużych naczyń zasobowych z listwą plastyczną, naczyne kamkowe z "różkami", fragmenty mis, szarek. Materiał krzemiany i kamienny reprezentowany jest nielicznie. Wśród inwentarza krzemianego przeważają drapacze odłupkowe wykonane z tzw. jaskółczego chlebka i

skrobocze. Materiał kamienny stanowią siekiery i ich fragmenty.
Uzyskano także materiał kostny i zoologiczny oraz ichtiologiczny /łuski i ośól/.
Badania będą kontynuowane.
Materiały przechowywane są w MA w Gdańsku.

SAMBOROWICE, gm. Pietrowice Wielkie
woj. katowickie
Stanowisko H

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii
Kółko Naukowe Studentów Archeologii

Badania prowadził Marek Szymaszkiewicz pod kierunkiem
naukowym prof. dr hab. Janusza Krzysztofa Kozłowskiego.
Finansował WKZ w Katowicach. Pierwszy sezon badań.
Osada kultury amfor kulistych.

Stanowisko położone jest na silnie eksponowanym wyniesieniu na prawym brzegu rzeki Troji
w odległości ok. 300 m od niej na południe oraz ok. 500 m od najbliższych zabudowań wsi Samboro-
wica.

Badania miały charakter ratowniczy ze względu na położenie stanowiska nad eksploatowaną
piekarnią. Przebadano ogółem obszar ok. 150 m², odkrywając dwie jamy kultury amfor kulistych,
dwie- kultury Chłopice-Versele oraz kopalny parów wypełniony osadami datowanymi nielicznymi zabytkami
na wczesną epokę brązu. Jamy kultury amfor dostarczyły interesujących materiałów krzemienianych
oraz ceramicznych, a także rozlicznych kamiennych. Udało się wykoleić w ośrodku charakterystyczną
amforę kulistą zdobioną ornamentem stempelkowym. Charakter materiałów ceramicznych /brak ornamentów
sznurowych/ świadczy o tym, że jamy należy datować na wczesniejszą fazę rozwoju tej kultury.
Jamy kultury Chłopice-Versele posiadały nieliczny asortyment charakterystyczny materiał ceramiczny.

Materiały z badań zostały przekazane do Muzeum Okręgowego w Raciborzu.
Nie planuje się kontynuowania badań.

SANDOMIERZ
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko Wzgórze Zawichojskie

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska-Marszałek.
Finansował UM w Sandomierzu. Trzeci sezon badań.
Osada neolityczna cyklu łodzielsko-pułgarskiego.

Wykopy usytuowano oszczędliwie na krawędzi obrywiiska /w sąsiedztwie wykopu z ubiegłego roku/
oszczędliwie zaś w głębi wzgórze. Obejmowały one działki: II i IV/V oraz sondę w obrębie działek
VI, VII, VIII, IX, XVI, XVII, XVIII, XIX, XXVIII, XXIX, XXXVI i XXXVII. Ogółem przekopano 138,5 m²
powierzchni. Głębokość wykopów dochodziła do 1,5 m. Dokonano eksploracji obiektów 5, 5A i 7
/przekopanych w ub. roku połowicznie/. Odsłonięto i przebadano dwa dalsze odcinki rowu /ob.4/.
Ponadto odkryto i badano nowe obiekty: jamy 9 i 10 oraz kolejne rowy /badź rów? - sytuacja nie
jest w pełni jasna/ - ob. 8 i 11.

Przebadane odcinki rowów 8 i 11 różnią się między sobą pod względem kierunku, głębokości
i charakteru wypełnienia. Obiekt 8 przypomina kształtem przekroju poprzecznego ob. 4, jest jednak
od niego głębszy i szerszy i zawiera mniej materiału archeologicznego. Obiekt 11 natomiast dostar-
czył - na odcinku 6 m - dwóch różnych przekrojów poprzecznych: V-kształtne i niekątowe.
W jego wypełnieniu znajdowało się duże nagromadzenie materiału zabytkowego: ceramiki, przedmiotów
krzemienianych i kamiennych, kości i rogów zwierząt.

Oba rowy należą - podobnie jak ob. 4 - do trójosi interpretacyjne: nie jest w pełni
jasna ich funkcja, nie wyjaśniona pozostaje też tymczasem ich relacja do rowu 4 i innych obiektów.
Pozostałe badane w tym roku obiekty były jamami gospodarczymi o różnym przeznaczeniu.